

Sala Fortuny: quinze anys d'exposicions d'art contemporani

actualment hi ha diversos espais d'art contemporani a Catalunya —la Capella de Sant Roc a Valls, el Tinglado 2 a Tarragona, la Sala H a Vic, la Sala del Roser a Lleida—, alguns dependents de centres cívics i de fundacions i altres d'ajuntaments, però possiblement el Centre de Lectura és un dels més antics pel que fa a dur a terme una línia d'actuació de foment de l'art contemporani i donar suport a les propostes més innovadores. L'actuació del Centre ha estat valorada des de diverses instàncies en forma de premis, seleccions i distincions, tant individuals com col·lectives. D'entre aquestes distincions destaquem el Premi ACCA de la crítica d'art a la millor programació per la temporada 1983-1984, que va ser concedit per

l'Associació Catalana de Crítics d'Art a cadascun dels membres del Consell Assessor i al Centre de Lectura com a entitat per les exposicions presentades a la Sala Fortuny.

Quinze anys d'història

L'any 1982, al Centre de Lectura, tot just quan Josep M. Balañà encetava la seva presidència, s'apostà per la contemporaneïtat amb la creació d'un Consell Assessor d'Exposicions que basava la seva política en la voluntat de compromís amb el present i l'atenció a les manifestacions més contemporànies. Cal destacar, però, que anteriorment al Centre de Lectura ja s'havien realitzat exposicions d'art contemporani, propostes més agosarades que trencaven les exposicions "de sempre". Aquest canvi de política d'exposicions va ser fruit de l'ambient cultural que es vivia a la dècada dels vuitanta, fomentat, en aquest cas, per un grup de joves artistes emergents que intentaven obrir-se camí i projectar-se des de Reus a l'exterior.

El treball realitzat pels successius Consells Assessors es materialitzà en les programacions d'art contemporani que han anat omplint l'espai expositiu que suposa la Sala Fortuny i de manera intermitent la Sala Hortensi Güell. El llistat d'exposicions que ja forma part de la memòria del Centre no ha sorgit del no-res, sense saber com. És fruit del treball constant, desinteressat i altruista de diversos artistes que han invertit el seu temps en un projecte començat ara fa quinze anys.

Fer de comissari d'exposicions no tan sols consisteix a decidir qui exposa i quan ho fa, també suposa preocupar-se de la coherència de la programació, de la contractació dels transportistes per poder realitzar el trasllat de les obres, de la realització del catàleg, dels targetons d'invitació i, evidentment, del muntatge de l'exposició. Aconseguir que tot

estigui a punt el dia de la inauguració, fins a l'últim detall. Tot això sense perdre de vista que en el cas del Centre estem parlant d'un treball voluntarista que ha implicat tot un seguit d'artistes que han exercit de comissaris temporada rere temporada. Estic parlant de Joan Duran, Abel Figueras, Salvador Juanpere, Francesc Vidal, Joaquim Chanchó, Cori Duch, Aureli Ruiz, Joan Casals, Manel Llauradó, Joan Rom, Mercè Ferrer, Isabel Granollers, Albert Macaya, Glòria Musté, Àlvar Calvet i Jordi Abelló.

Gràcies a la política d'exposicions duta pel Consell Assessor d'Exposicions el Centre disposa d'un important fons d'art contemporani format per les obres donades a l'entitat per artistes que han exposat a la Sala Fortuny. L'any 1990, el mateix any en què es realitzà la rehabilitació de la sala, el fons d'art va ser dotat d'un espai especialment preparat per a la seva conservació, davant l'evident impossibilitat de ser permanentment exposades les obres en la seva totalitat atès el seu nombre (unes cinc-centes). És un fons del qual l'entitat segur que es deu sentir orgullosa.

En les sales d'exposició s'han pogut veure treballs d'artistes de renom internacional, com és el cas de Christo, d'artistes que posteriorment han esdevingut referents claus en el mosaic de creadors del nostre país i per als quals, en el seu moment, el Centre de Lectura suposà la possibilitat de mostrar el seu treball fora dels circuits establerts on encara es deixava veure l'informalisme: artistes com América Sánchez, Francesc Abad, Jordi Colomer, Carlos Pazos i fins i tot Joan Brossa. També podríem esmentar una segona fornada d'artistes com Anna Mauri, Ignasi Aballí, Carles Guerra o Ramon Parramon, entre molts d'altres.

El Centre també va esdevenir plataforma per a la generació d'artistes autòctons formada per Joan Rom, Salvador Juanpere, Francesc Vidal, Abel Figueras i Montserrat Cortade-

Christo

llas. Deixant de banda els creadors més consolidats, cal esmentar aquells artistes als quals es brindà l'oportunitat de realitzar la seva primera exposició individual a la Sala Fortuny; el cas més recent és el de la barcelonina Patricia Dauder.

Darrerament s'han produït diverses experiències d'intercanvi entre centres d'art contemporani d'arreu del país. Entre l'octubre de 1991 i el gener de 1992 es realitzà una coproducció de l'exposició de l'obra *Marcapazos* de Carlos Pazos amb l'Escola de Belles Arts de Lleida i el Centre d'Art Alexandre Cirici de l'Hospitalet del Llobregat. L'any 1995, l'Escola de Belles Arts de Lleida, el Patronat de Cultura de Mataró i el Centre de Lectura de Reus varen coproduir la instal·lació *Traspasar els límits* d'Eugènia Balsells, i finalment, *Transtocaments*, l'intercanvi del curs 96/97 entre artistes de Mataró i Reus.

Tot un seguit de propostes de procedència ben diversa han estat acollides per la nostra entitat, com per exemple algunes edicions del Saló d'Arts Plàstiques Baix Camp i del Premi Beca per a Artistes Joves, també tres convocatòries d'un premi de videocreació i darrerament algunes activitats organitzades pel Talp Club. També trobem propostes en sentit invers, és a dir, que han estat gestades, si més no han sortit del Consell Assessor d'Exposicions del Centre de Lectura i s'han desenvolupat fora de l'entitat, com és el cas del taller realitzat el curs passat per l'artista Antoni Miralda que finalitzà amb un *Banquet dels gegants de Reus* durant les últimes festes de Sant Pere.

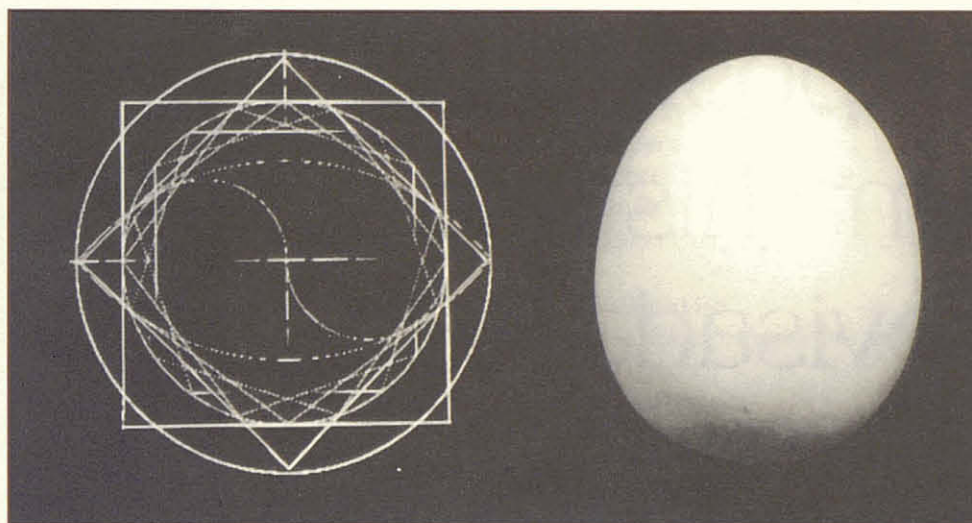
Aquest curs la Sala Fortuny del Centre de Lectura apareix com una sala més dins la guia d'exposicions de la Coordinadora d'Espais d'Art Contemporani de Catalunya. El text que la presenta és el següent:

"El Centre de Lectura és una entitat privada amb vocació de servei públic pel que fa a la dinamització cultural del país.

L'any 1982 la sala Marià Fortuny encetà una programació estrictament compromesa amb l'art contemporani degut a l'emergència d'una nova generació d'artistes. Des de l'inici la línia mantinguda s'ha caracteritzat pel compromís amb el treball acurat i rigorós i la immersió plena en els projectes, des de la selecció fins a la realització."

Tot i això aquesta temporada a la Sala Fortuny no s'han encetat les exposicions d'art contemporani i abans del tancament de la revista no hi havia cap programació.

■ ESTER FERRANDO

Eugènia Balsells

El llistat d'exposicions que forma part de la memòria del Centre és fruit del treball constant, desinteressat i altruista de diversos artistes que han invertit el seu temps en un projecte començat ara fa quinze anys.

Carles Pazos